

TARİH 9-İNSANLIĞIN İLK İZLERİ-İKİNCİ ÜNİTE-TYT

1. Yazının icadından önceki dönemde insanın hayat tarzı avcılık ve besin toplayıcılığı şeklinde başlamıştır. Hayat tarzına bağlı olarak beslenme biçimi gelişen insanoğlu, besin kaynakları bulabilmek için yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Bu yaşam biçimi uzun süre devam etmiş ve zamanla etin yanında çeşitli yabani meyveler ve bitkiler de insanın yiyecek türleri arasına girmiştir.

Buna göre;

I. Yazıdan önce insanlar avcılık ve toplayıcılık yapmıştır.

II. Besin kaynakları bulmak için yer değiştirmiştir.

III. Bitkilerde önemli besin kaynağı olmuştur.

yargılarından hangilerinin doğru olduğu kabul edilebilir?

A) Yalnız I

A) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

2. Sümerlerin kullandığı ilk yazılı kil tablet örneklerine Uruk kentinde rastlanmıştır. Bu tabletler, tahıl çuvalları ve büyükbaş hayvan listelerinden oluşan tapınağın muhasebe kayıtları şeklindedir. Dolayısıyla ilk yazı örnekleri; hesaplar, tarihler, malın cinsi gibi bilgileri içeren ziraat ve ticaret kayıtlarından oluşmaktadır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda yazı tabletlerin ilk çıkışı aşağıdaki hangi ihtiyaçtan doğmuştur?

A) Ürünlerin kayıt işlemi

B) Ürünlerin dağıtım işlemi

C) Malların çeşitleri

D) Dışarıya satılan ürünler

E) Ürünlerin tohumu ayrılması

3. Coğrafya veya iklimin hayat tarzlarını şekillendirmesiyle köyler ve kabile konfederasyonları zamanla şehir devletlerini oluşturmuştur. İlk Çağ medeniyet alanlarına bakıldığında Mısır’da “nom”, Sümerlerde “site”, İyon ve Dorlarda “polis” adı verilen şehir devletleri kurulmuştur.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Coğrafya ve iklim insan hayatını etkilemiştir

B) Köyler ve kabile konfederasyonları zamanla şehir devletlerine dönüşmüştür

C) İlk şehir devleti Mezopotamya’da oluşmuştur.

D) İyonlarda şehir devletlerine polis adı verilmiştir.

E) Sümerlerde şehir devletlerine site adı verilmiştir.

4. İnsanlığın yeryüzündeki serüveninde toplumların sosyal ve ekonomik aşamaları; avcılık-toplayıcılık, çobanlık, tarım ve uygarlık şeklinde sıralanabilir. Bu aşamalarda tarımın öğrenilmesiyle başlayan süreç, insanlık için önemlidir. Güneş, su ve ekilebilir araziler açısından elverişli bölgelerde yaşayan bu dönem toplumları, doğal çevrelerinden daha fazla yararlanabilecekleri bilgi ve tecrübeye ulaşmıştır. Bu birikime ulaşan insanları yeni kaynak arayışına yönlendiren nedenlerden birisi nüfus artışıdır.

Buna göre;

I. İnsanlar ilk önce avcılık ve toplayıcılıkla uğraşmışlardır

II. Tarımın öğrenilmesi insanlığı geliştirmiştir

III. Avcılık ve toplayıcılık nüfus artışına yol açmıştır

IV. İnsanlar sulak bölgelere yerleşmiştir

V. Nüfus artışı insanları yeni kaynaklara yöneltmiştir

yargılarından hangisine ulaşamaz?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

4. Yazıdan önceki dönemin aydınlatılabilmesi için en önemli unsur arkeolojik araştırmalar sonucunda elde edilen araç ve gereçlerdir. Buluntulardan elde edilen bilgiler, yazıdan önceki dönemin doğru okunabilmesinde oldukça önemlidir. İnsanlığın bu döneminde mağaralar, kerpiçten ilkel konutlar, taştan, kemikten, pişmiş kilden yapılmış aletler o döneme ayna tutar.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) İnsanlar yazıdan önce taştan yapılmış aletler kullanmışlardır.

B) Pişmiş kilden aletler yapmışlardır.

C) Mağaralarda yaşamışlardır.

D) Yazıdan önceki dönemlerin aydınlanmasında arkeolojik kazıların büyük önemi vardır.

E) Mağaralarda kil tabletler bulunmuştur.

6. İlk Çağ'ın önemli Mezopotamya uygarlıklarından Sümerlerde yönetici olan "Ensi"ler yani rahip-krallar; en yüksek rahip, yargıç ve komutandı. Her kentte Sümerlerin saygı duyduğu tanrılara adanmış "ziggurat" adı verilen tapınaklar inşa etmişlerdi

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sümerlerde hakimiyetin kaynağı dini idi.
- B) Sümerler tapınaklar inşa etmişlerdir.
- C) Rahip kralların yargı yetkisi de vardır.
- D) Rahip krallar orduyu da komuta etmiştir.
- E) Sümerlerde ölümden sonraki hayata inanılmaktadır.

7. Mısır'da Nil Nehri etrafında verimli ovaların oluşması, Mısır'ın temel geçim kaynağının tarım olmasını sağlamıştır. Mezopotamya'da topraklar özel mülkiyet iken Mısır'da tüm topraklar firavunlara aitti ve toprakları kullananlar kiracı durumundaydı. Üretim; devlet tarafından planlanır, vergiler ve kiralara ekili topraklardan düzenli olarak Firavun adına toplanırdı. Ticaretin; Firavun'un adamlarının denetiminde olması, Mezopotamya'da olduğu gibi bağımsız, zengin bir tüccar sınıfının doğmasını engellemiştir.

Buna göre;

- I. Mısır'da tarımın gelişmesinde Nil nehri önemli rol oynamıştır
 - II. Mısır'da özel mülkiyet gelişmemiştir
 - III. Ticaret devlet kontrolünün dışındaydı
 - IV. Üretim devlet tarafından kontrol edilmiştir
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve IV

8. Tarih öncesi devirlerin, başlangıç ve bitiş zamanları bölgelere göre farklılıklar gösterir. Yazıdan önceki dönemlerde bütün insanların aynı sıralamayı takip etmemesi, tarih öncesi devirleri birbirlerinden kesin olarak ayırmayı zorlaştırmıştır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda tarih öncesi dönemlerin başlangıç ve bitiş tarihlerinin bölgesel farklılık göstermesinde etkili olan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bölgelerin farklı gelişmişlik düzeyinde bulunması
- B) İnsanların farklı araç gereçleri kullanması
- C) İnsanların bölgeler arasında göç etmesi
- D) Farklı uygarlıklardan etkilenmesi
- E) Yazının farklı tarihlerde bulunması

9. Sümerlerden sonra çivi yazısı Akad, Babil, Asur, Hitit ve Urartu gibi medeniyetler tarafından geliştirilmiştir. Hiyeroglif yazısını kullanan Mısırlılar, yazı aracı olarak papirüs ve fırça gibi araçlar kullanmıştır. Böylece yazının taşınabilirliği kolaylaşmıştır. Mısır yazısı, 24 sessiz harften oluşan Fenike alfabesinin gelişmesine de model olmuştur.

Yukarıdaki bilgilerden aşağıdaki yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Alfabenin oluşması farklı medeniyetlerinin katkılarıyla olmuştur.
- B) Mezopotamya’da yazıyı Sümerler bulmuştur.
- C) Mısırlılar hiyeroglifi papirüse yazmışlardır.
- D) Yazının papirüse yazılması taşınmasını kolaylaştırmıştır.
- E) Latin alfabesinin gelişiminde Fenike alfabesi etkili olmuştur.

10. İnsanoğlu, madenleri işlemeye başlamasıyla taşa göre daha dayanıklı, sivri ve kesici silahlar yapmaya başladı. Atı evcilleştirdi ve at arabasını yaptı. Zamanla bunları komşu devletlere üstünlük sağlamak adına savaş meydanlarında kullanan devletler, ordu ve komutanlarının gücü nispetinde büyük topraklara hükmetti. Bu devletler farklı ırkları, milletleri ve kültürleri yönetimleri altında birleştirerek imparatorluk görünümünü kazandı.

Buna göre;

- I. Madenlerle daha dayanıklı aletler yapılmıştır
 - II. At ve at arabası savaşlarda kullanıldı
 - III. Atlar ticaret faaliyetlerinde de kullanıldı
 - IV. Farklı ırkları ve milletleri barındıran imparatorluklar ortaya çıktı
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) I, II ve IV

11. Kurak bir iklime sahip olan Mezopotamya, sulama kanalları aracılığıyla tarımın yapıldığı fakat hayvancılığın yapılabileceği alanların sınırlı olduğu bir coğrafyaydı. Bunun yanında maden, kereste, taş gibi doğal kaynakların bölgeden uzak olması, medeniyetin gelişmesi için büyük bir eksiklikti. Ancak bütün bu yoksunluklar toplumun daha iyi organize olmasını sağladı. Bunun sonucunda Sümerlerde site olarak bilinen şehir devletleri ortaya çıktı.

Buna göre;

I. Kurak iklim hayvancılığın gelişimini engellemiştir

II. Maden, kereste ve taşın eksikliği medeniyetin gelişimini etkilemiştir

III. Site adı verilen şehir devletleri çıkmıştır

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

12. Yazının icadıyla birlikte yazılı hâle gelen hukuk kurallarının ilk örnekleri Sümerlerde görülür. Baştanrı tarafından hükümdarlığın kendisine verildiğini ifade eden Sümer Kralı Urkagina, kötü idare sebebiyle meydana gelen yolsuzlukları, halkın huzursuzluğunu ve hoşnutsuzluğunu gidermek için bir adaletname hazırlamıştır. Urkagina, yaptığı kanunlarda önceki yöneticilerin rahiplerle birleşerek halkı sömürdüğünü ifade etmiştir. Yaptığı düzenlemelerle de daha çok borç affı gibi konuları işlemiş ve halkı rahatlatmaya çalışmıştır.

Yukarıdaki bilgilerden hareketle Sümer kanunları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yazılı hukuk kuralları ile yazı ortaya çıkmıştır

B) İlk yazılı kanunları Sümerler hazırlamıştır

C) Yolsuzlukları önlemeye dönük kurallar koymuşlardır

D) Din adamlarına eleştiriler vardır

E) Borç affı gibi kurallarla halk rahatlatılmaya başlamıştır

13. Yerleşik yaşam ve tarımsal üretim sonucunda daha kolay beslenme yollarının öğrenilmesi, nüfus artışına yol açmıştır. İnsanoğlunun, verimi yüksek tahılları seçmesi ve tahılların sulak bölgelerde ekilebileceğini anlaması, insanlık tarihinde ilk defa tarımsal üretime dayanan bir ekonominin oluşumunu sağlamıştır. Anadolu'daki birçok yerleşim bölgesinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda MÖ 9.000'lerden itibaren üreticiliğin başladığı görülmektedir.

Buna göre;

- I. Yerleşik yaşama geçiş nüfus artışına yol açmıştır.
- II. İnsanoğlu üretimde sadece tahılları kullanmıştır.
- III. Tarımsal üretimde sulak alanlar tercih edilmiştir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. Anadolu'daki birçok yerleşim bölgesinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda MÖ 9.000'lerden itibaren üreticiliğin başladığı görülmektedir. Çayönü Höyüğü (Diyarbakır) ve Cafer Höyük (Malatya) yerleşkelerinde dünyanın en eski buğday türlerinden birisi olan "Emmer evcil buğdayı"nın bulunması buna örnektir. Ayrıca MÖ 8.500'lerde Urfa ve Diyarbakır çevresinde buğday tarımının başlamış olması, tahılın ana vatanının Anadolu olduğunu ortaya koymaktadır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'da Yeni Taş Çağı yaşanmıştır.
- B) Anadolu'da buğday üretimi yapılmıştır.
- C) Dünyada ilk yerleşme Anadolu'da başlamıştır.
- D) Tahılın anavatanı Anadolu'dur.
- E) Diyarbakır Anadolu'daki eski yerleşimlerden biridir.

15. İnsanlığın bu ilk döneminde nüfus artışıyla birlikte mağaralar yerini, belli bir kısmı toprağa gömülü ve yuvarlak planlı kulübe şeklindeki barınaklara bırakmıştır. Önceleri sadece barınak olarak kullanılan bu kulübeler, zamanla yapılar topluluğuna dönüşmüştür. Örneğin bir ön giriş ile gerisinde dikdörtgen bir salondan oluşan "megaron" tipi evler, İzmir'deki Limantepe ve Baklatepe höyüklerinde yapılan arkeolojik kazılarda saptanmıştır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu yerleşik hayatın ilk yaşadığı bölgedir.
- B) Anadolu'da insanlık mağaraları kullanmamıştır.
- C) Megaron tipi evler Anadolu'nun her tarafına yayılmıştır.
- D) Nüfus artışı yerleşik hayata geçişi hızlandırmıştır.
- E) İnsanlık ilk önce kulübeleri barınak olarak kullanmıştır.

16. Catalhöyük'te yapılan kazılar, 2013 yazının en önemli buluntularını açığa çıkarmıştır. Bunlar, bir gömütten çıkartılan kendinden yapılmış bir kumaş parçası kalıntısı ve kafatasını örten ahşap bir kalıntıdır. Bu binadaki kalıntılar karbonlaştıkları için çok iyi bir şekilde korunmuştur. Batı duvarına yerleştirilmiş olarak bulunan öküz kafası ve boynuzlarıyla bir sekinin üzerine yerleştirilen boynuzlar, bunlardan en önemlileridir. Binada bulunan seki kaldırıldığında altından daha küçük bir seki daha çıkmış ve bu sekinin üzerinde yaban koyunu boynuzları bulunmuştur.

Buna göre;

I. Catalhöyük dünyanın en eski şehir yerleşmesidir.

II. Hayvan yetiştirilmiştir.

III. Dokumacılık yapılmıştır.

IV. Binalarda ahşap kullanılmıştır

yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) I, II ve III

E) II, III ve IV

17. Tahılların beslenmede kullanılması, yemek hazırlama işlemini gerektirmiş ve bunun için de uygun araç-gereçler üretilmiştir. Tahılları kabuğundan ayırmak için kullanılan öğütme taşları, havanlar ve dibekler bunun ilk örnekleridir. Çanak- çömleğin gündelik yaşamda yaygın kullanımı ve kilin ateşte pişirilmesi ise gelişen yeni teknolojinin en açık göstergesi olmuştur. Çanak-çömlek yapım biçimleri, fırınlama teknikleri, süsleme alışkanlıkları, yazıdan önceki dönemin kültürel ve sosyal yapısı hakkında aydınlatıcı bilgiler sunmaktadır.

Buna göre;

I. Üretimin başlaması yeni ihtiyaçları gerektirmiştir.

II. İnsanlık toprağa şekil vermeyi öğrenmiştir.

III. Kilin kullanılması yazıdan sonra olmuştur.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

18. Göbeklitepe’de konut özelliği taşımayan yapılar dinî ve ayinsel bir amaç taşımaktadır. Günümüzden yaklaşık 12 bin yıl öncesine ait olan bu yapılar, merkezde ikiz (T) şeklinde dikili taş ile onu çevreleyen taşlar ve duvardan oluşmaktadır. Günümüze kadar keşfedilen en erken tarihli dinî mimarinin içerisinde yer alan Göbeklitepe’de; taş aletler, heykeller ve bitki kalıntıları bulunmuştur. İnsanoğlunun, tarım ve yerleşik hayattan sonra tapınaklar yaptığı şeklindeki yaygın görüş, Göbeklitepe’nin keşfiyle tartışmaya açılmıştır.

Buna göre Göbeklitepe;

- I. Tarihin değişebilirliği anlayışını güçlendirmektedir.
 - II. En erken tarihli dini mimariye ev sahipliği yapmaktadır.
 - III. Bazı yaygın kanaatleri zayıflatmaktadır.
- yargılarından hangisine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

19. Çatalhöyük, Anadolu coğrafyasında 2 000 yıldan fazla bir zamanda köy yaşamından kentsel hayata geçişin önemli bir kanıtıdır. İlk yerleşim yerlerinden biri olması nedeniyle insanlık tarihi açısından büyük önem taşıyan Çatalhöyük’te ezme ve öğütme taşlarının bulunması, buradaki insanların kendi ekmek ihtiyaçlarını karşıladıklarını göstermektedir. Ayrıca köpek ve sığır burada evcilleştirilen hayvanlar arasındadır.

Yukarıdaki bilgileri dikkate aldığımızda aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu’da bazı hayvanlar evcilleştirilmiştir.
- B) İnsanlar yerleşik hayata geçmişlerdir.
- C) Kentsel yaşam izlerine rastlanmıştır.
- D) Toplayıcılık faaliyetleri ortadan kalkmıştır.
- E) Tahıl üretimi başlamıştır.

20. Çayönü'nde, Yakın Doğu'daki köy yerleşmelerinin ilk örneği görülmektedir. Çayönü, bugün oldukça fakir bitki örtüsüyle çevrili olmasına karşın günümüzden yaklaşık 10 bin yıl önce dere kenarında bereketli bir ovaydı. Aynı zamanda zengin bitki örtüsü ve tahıl türünü barındıran Çayönü Ovası, avcılık için de ideal bir konumdaydı.

Buna göre;

- I. Bitki örtüsü yeterlidir.
- II. Su kaynaklarının olması hayatı kolaylaştırmıştır.
- III. Üretim faaliyetleri yapılmıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

21. Yerleşik yaşam ve tarımsal üretim sonucunda daha kolay beslenme yollarının öğrenilmesi, nüfus artışına yol açmıştır. İnsanoğlunun, verimi yüksek tahılları seçmesi ve tahılların sulak bölgelerde ekilebileceğini anlaması, insanlık tarihinde ilk defa tarımsal üretime dayanan bir ekonominin oluşumunu sağlamıştır. Örneğin Anadolu'daki birçok yerleşim bölgesinde yapılan kazı çalışmaları sonucunda MÖ 9. binlerden itibaren üreticiliğin başladığı görülmektedir.

Buna göre;

- I. Yerleşik yaşam nüfus artışına yol açmıştır.
 - II. Sulak alanların bulunması üretimi artırmıştır.
 - III. Dünyada üretimin ilk başladığı bölge Anadolu'dur
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. Yazının icadından önceki dönem olan tarih öncesi devirler sınıflandırılırken insanların kullanmış oldukları araç-gereç ve madenlerden yola çıkılmıştır. Buna göre tarih öncesi Taş Çağı ve Maden Çağı şeklinde dönemlendirilmiştir. Yazının icadıyla birlikte tarihî çağlar başlamıştır. Taş Çağı: Eski Taş, Orta Taş ve Yeni Taş Çağı olmak üzere kendi içinde çağlara ayrılırken Maden Çağı da Bakır, Tunç ve Demir Çağı olarak dönemlere ayrılmıştır. Zamanla bu dönemlendirmeye, üretim ve yerleşme biçimiyle yaşam koşullarını belirleyen diğer etkenler de eklenmiştir.

Bu bilgileri dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İlk tarihi dönem Ortaçağ'dır.
- B) Tarihi dönemlerin başlangıcı yazının bulunmasıdır.
- C) Orta Taş, Taş çağının en son dönemidir.
- D) Yazının bulunması ile Maden çağı başlamıştır.
- E) Sadece insanların kullandığı eşyalar dönemlendirmede etkili olmuştur.

23. -Çinliler; barut, pusula, kâğıt ve matbaayı icat etmiştir. Galileo'dan (Galilo) önce güneş lekeleri konusunda bilgi vermiştir. Günümüzde de kullanılan geleneksel tıbbın tedavi yöntemleri olan masaj ve akupunkturu kullanmışlardır.

- Miletli Thales (Tales) ve Pythagoras (Pisagor); matematik, astronomi ve felsefe alanında önemli çalışmalar yapmışlardır.

Bu bilgilerden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Çinliler astronomi ile ilgilenmişlerdir.
- B) Yunan medeniyeti matematiğin gelişimine katkıda bulunmuştur.
- C) Çinliler tedavi yöntemleri geliştirmiştir.
- D) Kâğıt ve matbaa Avrupa'ya taşınmıştır.
- E) Çinlilerin denizciliğin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.

24. Yunan kentlerinde yapılan seçimler, cumhuriyet ve demokrasinin ilk izleri kabul edilir. Başta Aristoteles (Aristo) olmak üzere Yunan bilginleri, bitkilere ve hayvanlara ilişkin bilimsel bilgileri derleyerek botanik ve zooloji alanlarının temellerini atmıştır. Miletli Thales (Tales) ve Pythagoras (Pisagor); matematik, astronomi ve felsefe alanında önemli çalışmalar yapmışlardır.

Buna göre;

- I. Yunanistan'da demokrasinin ilk izleri vardır.
- II. Yunanistan'da müspet bilimler gelişmiştir.
- III. Pisagor matematik bilginidir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. Hititler, Pankuş adında bir meclis oluşturmuştur. Hititlerde Tavananna denilen kraliçe yönetimde söz sahibi olmuştur. Hitit Kanunları; evlenme, boşanma, nikâh, nişan gibi aileyle ilgili hususlara yer verilmiştir. Hititler, gelişmiş hukuk kurallarıyla kadın haklarına kanunlarında yer vermiştir. Anal denilen yıllıklar tutmuşlardır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hititlerde danışma önemsenmiştir.
- B) Hititlerde aile hukuku gelişmiştir.
- C) Kraliçenin yönetimde etkisi vardır.
- D) Tarih önemsenmiştir.
- E) Tavananna Hitit meclisine katılmıştır.

26. Fenikelilerin yapmış oldukları kolonicilik sayesinde Akdeniz Havzası'nda ticari ve ekonomik etkileşim gelişmiştir. Akdeniz'in ilk uzman gemicileri ve tüccarları olan Fenikeliler, ticari faaliyetleri sayesinde çivi yazısı ve hiyeroglifin yerine Fenike alfabesini geliştirmiştir. Bu alfabeği Yunanlılar ve Romalılar geliştirerek bugünkü Latin alfabesi oluşturulmuştur.

Buna göre;

- I. Fenikeliler Akdeniz'de kolonicilik yapmıştır.
- II. Alfabe Fenikeliler tarafından geliştirilmiştir.
- III. Roma ve Yunanlılarla ticari rekabet yaşamışlardır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

27. Asurlar, MÖ II. binin başlarından MÖ 612'de yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür. Mezopotamya'nın doğal kaynaklardan yoksun olması Asurların politikalarında ticareti ön plana çıkarmıştır. Asurlu tüccarlar, başta Kaniş (Kultepe) olmak üzere Anadolu'nun pek çok yerinde ticaret merkezleri kurmuştur. Öyle ki Asurların iki yüzyıl kadar Anadolu'da sürdürdükleri ticari faaliyetler, Koloni devri (MÖ 1950-1750) olarak isimlendirilir. Hâkimiyet alanlarını zamanla Doğu Anadolu, Güney Doğu Anadolu, Suriye, Filistin ve Mısır'a kadar genişletmişlerdir.

Buna göre;

- I. Asurlular Anadolu ile ticaret yapmışlardır.
- II. Asurlular Güney Mezopotamya'da yaşamıştır.
- III. Asurlular Anadolu'da ticari koloniler kurmuşlardır.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

28. Lidyalılar, zengin maden yatakları ve verimli toprakları ile öne çıkmıştır. Madencilik, tarım ve hayvancılığın yanında başkenti Sard; altın madeni ve kuyumculuk sanatı ile tanınmıştır. Lidyalıların, insanlık tarihinde ilk kez madeni parayı (sikke), ücretli askerlerinin maaşlarını ödemek için icat ettikleri tahmin edilmektedir. Lidyalılar, bu icatla dünya ticaretinde yeni bir atılımı başlattı. Aristoteles'in deyişiyle değiş tokuşun zorunlu gerekliliğinden para ortaya çıkmış bir başka tarz kazanç becerisi olan ticaret işi oluşmuştur.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Parayı ilk kullanan uygarlık Lidyalılardır.
- B) Lidya devleti Anadolu'da kurulmuştur.
- C) Lidyalılar savunmaya önem vermiştir.
- D) Lidyalılar Anadolu dışında ticaret yapmıştır.
- E) Lidyalılar zengin maden yataklarına sahiptir.

29. Mezopotamya uygarlıklarından Sümerlerde yönetici olan “Ensi”ler yani rahip-krallar; en yüksek rahip, yargıç ve komutandı. Her kentte Sümerlerin saygı duyduğu tanrılara adanmış “ziggurat” adı verilen tapınaklar inşa etmişlerdi. Bu tapınakları yöneten rahip sınıfı, kentin yöneticileri üzerinde etkiliydi. Asur ve Babillerde ise kral, büyük tanrıların yeryüzündeki temsilcisi olup onlar adına ülkeyi yöneten rahip krallardı. Kralın kutsal kişiliği tanrılara ve tapınaklara yaptığı hizmetlerle değerlendirilirdi. Ancak ünlü Babil Kralı Hammurabi, bu anlayıştan farklı olarak kendisini adaletin kralı olarak ifade etmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sümer yönetiminde dinin etkisi yoktur.
- B) Zigguratlarda sadece ürünler toplanmıştır.
- C) Kral siyasi, dini ve askeri yetkiyi kendisinde toplamıştır.
- D) Sümerler tek tanrılı bir inanç sistemine sahiptir.
- E) Krallar halka yaptıkları hizmetle değer kazanmıştır.

30. Roma’da kraldan sonra etkin bir danışma kurulu olan senatoya, soylular girebilmişti. Roma toplumu; patriciler, plepler ve köleler olmak üzere üç sınıfa ayrılmıştı. Senatoda görev yapan soylu sınıfa patrici, Roma’ya sonradan gelip yerleşenlere de plep adı verilirdi. Köleler ise Roma’nın işgali altındaki ülkelerden getirilmiş, patricilerin evlerinde hizmetçilik ya da uşaklık yapan tarlalarda işçi olarak çalışan sınıftı.

Buna göre;

- I. Roma’da sosyal sınıflar mevcuttur.
- II. Senato’ya soylular hakim olmuştur.
- III. Roma’da patrici-plep mücadelesi yaşanmıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III